

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 116 stemmer; 14 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Første næstformand (From): Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om smitsomme sygdomme hos husdyrene.

(Lovforslaget (nr. 66) findes i tillæg A. sp. 843, fremsættelsen i tidenden sp. 1235).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Teichert: Jeg beklager, at der blandt den sønderjyske landbefolkning er så ringe forståelse for bekæmpelsen af hundegalskaben, at det har vist sig nødvendigt for den højtærede landbrugsminister at fremsætte det foreliggende lovforslag.

Det viser sig jo, at det ikke er tilstrækkeligt hverken med præmiering for anmeldelse af rævegrave eller skydepræmie for hver nedlagt ræv eller grævling. Det rimer dårligt med sønderjysk mentalitet at være ligeglad med bekæmpelsen af denne både for mennesker og dyr farlige sygdom; der må fortsættes, indtil den er udryddet. Modviljen kan skyldes, at der er en udbredt opfattelse af, at der fra tysk side ikke gøres nok for at bekæmpe smittesprederne syd for grænsen, og at det ikke kan nytte at intensivere bekæmpelsen her, fordi der stadig sker indvandring sydfra. Jeg er meget tilfreds med, hvad der nu er oplyst over for mig, at gasningen foretages én gang årlig i området fra Kielerkanalen op til grænsen, så der er altså ingen anledning til at bruge det omtalte argument som undskyldning.

Jeg beklager som sagt, at det efter de oplysninger, vi har fået, er nødvendigt med denne ændring og denne skærpelse, der pålægger ejere og brugere af ejendomme anmeldelsespligt og pligt til at lade bekæmpelsen foretage af det af veterinærinspektoratet antagne personale.

Da det efter socialdemokratiets mening er absolut nødvendigt at foretage bekæm-

pelsen så tidligt som muligt på året, vil jeg meget anbefale, at man støtter ministerens forslag om at lade loven træde i kraft den 1. januar 1966, og jeg tilsiger mit partis støtte til en hurtig og velvillig behandling.

Hvis der ikke fra anden side udtales ønske om udvalgsbehandling, vil vi gerne afstå fra en sådan.

Søren Jensen: Venstre er velvilligt indstillet over for dette lille lovforslag. Det drejer sig om at lovfæste en mere effektiv bekæmpelse af hundegalskaben.

Ligesom vi har bekæmpet andre smitsomme sygdomme på grund af den fare, de rummer både for mennesker og dyr, og det tab, de kan medføre både for det enkelte erhverv og for samfundet, må vi selvfølgelig også bekæmpe hundegalskaben. Derfor er det for os en naturlig ting, at de områder, hvor sygdommen findes, må kunne undersøges, og det må også være en naturlig ting, at der er pligt til at anmelde konstaterede ræve- og grævlingegrave i de sygdomsramte områder samt pligt til at give de folk, der er sat til at bekæmpe sygdommen, adgang til at færdes dér, hvor gravene findes. Det er lige så rimeligt, at den skade, der forvoldes på ejendom, enten det er afgrøder, hegn, el. lign., erstattes. Jeg vil dog gerne spørge den højtærede minister om, hvordan anmeldelsespligten skal forstås og praktiseres. Jeg går ud fra, at anmeldelsespligten kun omfatter konstaterede grave, og at der ikke pålægges ejere eller brugere pligt til at gå rundt og lede efter grave i afgrøder, hegn, krat eller skov. Vi har jo erfaret, at en ræv kan opholde sig en god tid enten i afgrøder eller i skov, før man bliver klar over, at der er en rævegrav.

I øvrigt kan jeg tilsige mit partis velvillige medvirken til en hurtig behandling af lovforslaget.

Burgdorf: De sønderjyske landsdele har i tidernes løb ofte været et bolværk imod farer, som trængte ind sydfra; det kan ikke være anderledes. Sådan er det også, når det gælder forebyggelse af spredning af smitsomme sygdomme, herunder rabies, til det øvrige land.

I betragtning af den fare, denne frygtelige sygdom indebærer både for mennesker

[Burgdorf.]

og dyr, er det givet, at de forebyggende foranstaltninger må være mest muligt effektive. Det har vist sig, at den gældende lov ikke er fuldt tilstrækkelig, netop fordi enkelte lodsejere ikke ønsker bekæmpelsen af ræve foretaget på deres område og derfor har hindret udryddelsesholdene i at få adgang. Det er vist nærmest skovejere og forstvæsen, som ønsker at opretholde en vis rævebestand til bekæmpelse af museplagen i skovene, og det er som regel her, dyrene holder til. Skal bekæmpelsen af ræve være effektiv, må der gives gasningsholdene ret til at færdes på disse områder og udføre deres arbejde dér.

Det er sikkert en god foranstaltning med en præmiering på 50 kr. pr. nedlagt ræv og grævling og for påvisning af beboede grave i egnen nærmest grænsen. Man kunne jo udvide denne sidste præmiering til også at gælde egnene op til linjen Kongeåen-Kolding Fjord.

I øvrigt kan vi fra konservativ side tiltræde det af den højtærede landbrugsminister fremsatte lovforslag.

Jens Peter Jensen (Agerskov): Forslag til lov om ændring af lov om smitsomme sygdomme hos husdyrene er af betydning for de sønderjyske landsdele, der er vor eneste landegrænse til fastland og derfor særlig udsat for angreb sydfra. Jeg tænker her på coloradobillerne, på mund- og klovsygen og på oksebremsen, idet det har vist sig, at det er de sydlige amter, der er mest udsat.

Det foreliggende lovforslag går ud på, at der til § 9 i lov nr. 156 af 14. april 1920 føjes et nyt stykke vedrørende bekæmpelse af hundegalskaben, og det radikale venstre kan anbefale, at den højtærede landbrugsminister får bemyndigelse til at træffe foranstaltninger mod spredning af smitte af hundegalskab: at der iværksættes de fornødne foranstaltninger til bekæmpelse af ræve og grævlinger inden for et eller flere områder, at det kan pålægges lejere og brugere af ejendomme at anmelde, hvor nævnte dyr har deres tilholdssteder, og at der ikke lægges hindringer i vejen for den nødvendige bekæmpelse, samt at der af det offentlige stilles midler til rådighed i den udstrækning, det skønnes nødvendigt.

Hvad angår det, at de eventuelle præmier udbetales til de rette, må der vel træffes aftale mellem anmelder og eventuel jagtlejer, det skal jeg ikke blande mig ind i.

Bekæmpelsen har vist ret gode resultater, men til trods herfor er det jo nødvendigt at fortsætte bekæmpelsen, det har vist sig, at hunræven er vanskelig at komme på nært hold ved bekæmpelsen, idet 80 pct. af de skudte ræve er hanræve. Det er nødvendigt at give erstatning for husdyr ud over eventuel markskade, hvor det konstateres, at det er nævnte sygdom, der er årsagen.

Jeg vil benytte lejligheden til at takke for lovforslaget og kan på mit partis vegne anbefale det til en hurtig og velvillig behandling.

Morten Lange: Det er allerede nævnt, at det er et ikke særlig sjældent fænomen, at vi bliver nødt til at træffe ganske særlige foranstaltninger mod indtrængning af fare sydfra, hvor de foranstaltninger, der bliver truffet syd for grænsen, ikke er stærke nok. Det kunne jo indgå i den udenrigspolitiske debat, hvis man havde lyst til det, men jeg skal nøjes med at holde mig til det forholdsvise snævre emne, som lovforslaget dækker, nemlig spørgsmålet om hundegalskabsbekæmpelsen. Jeg er ikke i tvivl om, at den bemyndigelse, den højtærede landbrugsminister beder om, bliver vi nødt til at give ham, men vil dog gerne lægge et par ord til.

Jeg vil bede om, at den højtærede minister vil benytte sin bemyndigelse så præcist og effektivt som muligt. Jeg er nemlig alvorligt bange for, at hvis vi ikke får sat en virkelig stopper for udbredelsen af hundegalskaben derfra, hvor den kommer, vil vi i løbet af kort tid komme i den overordentlig beklagelige situation, at vi år for år må udvide bemyndigelsesområdet mere og mere, og foranstaltningen er jo trods alt først og fremmest rettet imod de to største og mest interessante rovdyr i den danske fauna, ræven og grævlingen, og vi skulle nødig komme i den situation, at vi måtte slå alle vore ræve og grævlinger ihjel. Derfor vil jeg anmode den højtærede landbrugsminister om at søge at være effektiv inden for den bemyndigelse, vi giver ham, og så, jeg havde nær sagt bede til, at en udvidelse af bekæmpelsesområderne ikke bliver nød-

[Morten Lange.]

venlig. En effektiv indsats vil i denne som i alle andre lignende sager jo nok vise sig at være det sikreste. Man må slå til med det samme, og det vil jeg bede den højtærede minister sørge for så godt, han kan.

Bækgaard: I ikke så få år har Danmark nu været forskånet for større epidemier af smitsomme sygdomme blandt såvel mennesker som husdyr. Det kan have flere årsager, men en af de væsentligste er sikkert, at der er trüffet gode foranstaltninger for at imødegå sygdommens udbredelse. Derfor kan de uafhængige varmt anbefale det foreliggende lovforslag om bekæmpelse af hundegalskab. Vi er vidende om den alvor, hvormed vore veterinære myndigheder betragter denne sygdom, og vi må gennem en lovgivning sørge for, at bekæmpelsen af sygdommen bliver så effektiv som muligt.

At der ved lov skal pålægges ejere og brugere af landejendomme pligt til at anmeldte og give adgang til ræve- og grævlingegrave, kan måske se lidt mærkeligt ud, men det har vel sin årsag i, at ikke alle samfundsborgere helt forstår deres ansvar over for deres medmennesker. Heldigvis er det kun ganske få, og des mere kan man glæde sig over de mange, som beredvilligt ønsker at hjælpe veterinærerne i bekæmpelsen af sygdommen. I mit parti finder vi det derfor rimeligt, at der fortsat gives præmie for anmeldelse og nedskydning af ræve og grævlinger.

Den højtærede landbrugsminister kan måske oplyse, hvad der hidtil er udbetalt til disse formål, og om det er tanken at udvide området for bekæmpelsen, men jeg kan sige, at uanset ministerens eventuelle svar er mit parti velvilligt indstillet over for lovforslaget, og vi ser gerne en hurtig vedtagelse.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Jeg vil gerne takke alle de ærede ordførere for tilslutning til lovforslaget.

Må jeg til det ærede medlem hr. Bækgaard sige, at de konkrete tal for, hvad bekæmpelsen af hundegalskab har kostet indtil dato, har jeg ikke, men jeg kan ret let få dem oplyst, hvis det ærede medlem er interesseret i dem.

Det ærede medlem hr. Søren Jensen rejser

problemet om de ukendte rævegrave. Må jeg først sige, at når man vil bekæmpe noget, er det nødvendigt at arbejde så effektivt som muligt, og jeg tror, at langt de fleste lodsejere udmærket ved, hvor de har rævegrave. Hvis der er tale om ukendte rævegrave, vil det i al almindelighed være nye, men jeg vil da for mit vedkommende sige, at det, at man har fået eller har haft en rævegrav, som var ukendt, betragter jeg ikke som nogen forbrydelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændringer i retten til at bringe underskud ved driften af landbrugsejendomme til fradrag i anden erhvervsindtægt [af Kirkegaard m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. V) findes i tillæg A sp. 773, fremsættelsen i tidenden sp. 1062).

Første næstformand (From): Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om etableringslån for unge landbrugere [af Kirkegaard m. fl.].

(Forslaget til folketingsbeslutning (nr. VI) findes i tillæg A. sp. 775, fremsættelsen i tidenden sp. 1062).

Sagerne sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (Chr. Thomsen): Til forslaget til folketingsbeslutning om etableringslån for unge landbrugere vil jeg ganske kort om selve problemet sige, at jeg erkender, at efterhånden som ejendommene arealmæssigt bliver større og større, så vokser også de økonomiske problemer for de unge, når de skal overtage landbrugsejendommene fra den tidligere generation, men da problemet sammen med en lang række andre problemer behandles i landbokom-